

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๐๗/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๒๗/๒๕๖๘

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { นายคงเดชา ชัยรัตน์ ผู้ร้อง
พรรคประชาชน ที่ ๑
นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ หัวหน้าพรรคประชาชน
และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๒
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาชน จำนวน ๑๔๓ คน ที่ ๓ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายคงเดชา ชัยรัตน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ หัวหน้าพรรคประชาชนและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร (ผู้ถูกร้องที่ ๒) และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาชน จำนวน ๑๔๓ คน (ผู้ถูกร้องที่ ๓) กระทำการตกลงกันเพื่อแบ่งปันอำนาจอธิปไตย ด้วยการบิดเบือนอำนาจฝ่ายบริหารที่ควรจะเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีให้มาเป็นอำนาจแฝงของพรรคการเมืองฝ่ายค้านและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยพรรคประชาชน (ผู้ถูกร้องที่ ๑) เสนอยกคะแนนเสียงผู้ถูกร้องที่ ๓ ให้แก่พรรคการเมืองใดที่สามารถนำนโยบายของผู้ถูกร้องที่ ๑ ไปดำเนินการ และเมื่อพรรคการเมืองนั้นได้เป็นรัฐบาล ต้องยุบสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๔ เดือน นับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

- ๒ -

และจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญนำไปสู่การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจาก การเลือกตั้ง พร้อมกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นมาตรการบังคับ อันเป็นการทำลายกลไกของระบอบประชาธิปไตยและการถ่วงดุลอำนาจการปกครองประเทศ ส่งผลให้สัมพันธภาพระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารขาดความเหมาะสม เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพที่ขัดต่อหลักการตามรัฐธรรมนูญ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และนายอนุทิน ชาญวีรกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทย ลงนามบันทึกข้อตกลงหรือ Memorandum of Agreement (MOA) และในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงคะแนนเสียงเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ดำเนินการตามบันทึกข้อตกลง (MOA) ลงคะแนนเสียงเห็นชอบให้นายอนุทิน ชาญวีรกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทย ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยผู้ถูกร้องทั้งสามจะปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายค้าน

การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามซึ่งเป็นพรรคการเมืองและผู้แทนของปวงชนชาวไทย ขัดต่อหลักการตามรัฐธรรมนูญ เป็นการแบ่งปันอำนาจอธิปไตยให้แก่ผู้ที่ไม่มิสิทธิได้รับอำนาจนั้น ส่งผลให้เกิดการใช้อำนาจแฝงโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทำให้องค์ประกอบสำคัญของ การปกครองระบอบประชาธิปไตยถูกเขาะกร่อนบ่อนทำลาย เป็นการร่วมกันใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ กรณีผู้ถูกร้องทั้งสามใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่าฝืนข้อห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ อัยการสูงสุดแจ้งผลการพิจารณาแก่ผู้ร้องว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามยังไม่เข้าข่ายเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ไม่มีเหตุที่อัยการสูงสุดจะพิจารณาดำเนินการส่งเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง มีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ ต่อมาวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๘ ผู้ร้องยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสามเลิกการกระทำอันเป็นการบังคับใช้บันทึกข้อตกลง (MOA)

๒. ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำบันทึกข้อตกลงเรื่องการแบ่งปันอำนาจหรือแลกเปลี่ยนประโยชน์อื่นใดทางการเมืองว่าทำได้หรือไม่เพียงใด

๓. สั่งให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๔ อย่างเคร่งครัด โดยปราศจากการปฏิบัติตามข้อผูกมัดใด ๆ ที่ขัดต่อหลักการตามรัฐธรรมนูญ ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบว่ามีกรกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามซึ่งเป็นพรรคการเมืองและเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOA) เสนอยกคะแนนเสียงของผู้ถูกร้องที่ ๓ ให้แก่พรรคการเมืองใดก็ได้ โดยจะลงคะแนนเสียงเห็นชอบบุคคลที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพรรคการเมืองนั้น ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ จะไม่เข้าร่วมรัฐบาล และไม่ส่งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เพื่อแลกเปลี่ยนกับการนำนโยบายของผู้ถูกร้องที่ ๑ ไปดำเนินการ และเมื่อพรรคการเมืองนั้นได้เป็นรัฐบาลต้องยุบสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๔ เดือน นับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา และจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญนำไปสู่การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เป็นกรณี que ผู้ถูกร้องทั้งสามทำให้มีการแบ่งปันอำนาจอิตไทยให้แก่ผู้ที่ไม่สิทธิได้รับอำนาจนั้น ส่งผลให้เกิดการใช้อำนาจแฝงโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ แม้ผู้ร้องใช้สิทธิ

- ๔ -

ยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง และอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ก็ตาม แต่บันทึกข้อตกลง (MOA) ระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ กับนายอนุทิน ชาญวีรกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทย เป็นการเจรจาหรือการประกาศเจตจำนงทางการเมืองร่วมกัน ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานอื่นที่ชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสามกระทำการอันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๑๐๙/๒๕๖๘)

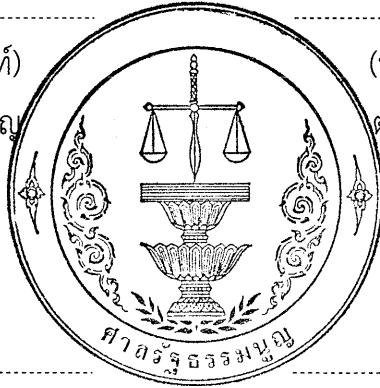
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุพห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรารุท ทรงศิริไล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ